

ostkjärtig ifrån werldenes Herrar; framför alt hushålla, en Rönnings luxe är en minskning i Hans fattiga undersåtarens nöd-
vändigaste behovser. Regera altid sjelf, lemna Edra Ministrar
blott detaillen, som skulle medtaga en alt för kostbar tid, hvil-
ken endast bör helgas til det h:la. — Granska noga, se hvarje
Sak på alla sidor, från Li fäller et utslag, och åndra det så
snart Li blir uplyst at man bedragit Eder.

Man förebrår denne Mästaren, säger Dratorn, at hans Regerings
Maximer åro de wanliga och de allmåanna, det är sant at hela werlden
känner dem, utom Konungarne. — Denna Strofen kan lyckligt vis ej til-
ågnas de nu levande Kredita Husvuden, tillägga Journalisterna.

Sedan Han omtalat Konungens resa igenom Dannemarke, Hollland,
Tyskland och Frankrike, mälar han först den nog kända och bedröfweli-
ga beidgenhet, förrän Gustaf intog sin årsda Thron, och straxi deråden tide
punkten då Han blef sit Folks förlopare. — Fällmåhet, säger han, en
Konung som inom sig beslutat en sådan förändring, förlorar sig antingen åt
Folket eller någen af sina största Ambetsmän; men här hände intedera.
Han har allena smakat den åran at vara sin Throns stöd ingen; annan,
än den som gifvit förslaget, har också werkstält det. — Sjelfwa Revolu-
tions-dagen war intet en gång förutsedd, det war i et ögnablick, som
Konungen tog sit parti, hafvande för sig sit Mann och sin Värja.
Det finns väl ingen som icke känner denna händelsen; här får man för
första gången se en ung Konung, som vågade alt för sin egen frihet,
blott för att sedan kunna befria sit Folk. — Cesar omkapade Romers-
ka Republiquen för att fasta den i trådomens hättar, Hans åra war
en våldsverkan, men Gustafs war Frihetens seger. Den nya Re-
gerings-formen, som förelades Folket til Underskrift, är i alla åldrar,
i alla tider, et Mästerstycke; Konungen förbehåller sig där ingen an-
nan magt, än den att befrämja sina Undersåtarens väl, hvilken
sällhet! hvilken lycksalighet för vårt Tidewarf! att åga en Konung,
som då han kunde alt hvad han wille, ej wille mera än han
borde. Det tyfs at hela Mäuren en gång får draga en glättig anda,
då midt i det slafweri, hvari med tiden hela Werldens Herradömen
torde falla, den Fursten lefwer, som sönderstår någon enda af de fjät-
tar, hvilka fångsta Mennisko-slägter.

„Swenskar (utropar Autor) Ni! som warit åsyna witnen til den
 „na triumph, förwaren denna Gustaf, förbindelse såsom en heligdom,
 „inpränten den i Edra hjertan, låten Edra barn låsa den, lemnen den
 „i arf til Edra sednaste efterkommande såsom det största wederniale; af
 „Er Konungs hjerta och den äcta Swenska Frihetens kännetecken, och
 „Ni Råds-Herrar! uptecknen denna händelsen midt ibland Eder med
 „gyldene bokstäfwer. Mätte Estorwerlden i hesswa Råds-Salen få
 „låsa dessa ord: „ Jag Gustaf försärrar härigenom, at uprättthål-
 la den Swenska Friheten, och assäger mig det förhateliga En-
 wäldet eller så kallade Souverainiteten, och förklrar mig
 för den första Medborgaren i et fritt Rike.

Slå man up alla Verldenes Tideböcker ifrån Konungars sta-
 pelse, leten i alla Archiver, sedan Staater och Samhällen inträttades,
 om något dylikt finnes!

Kungörelse.

För mellankommende svårare Sjukdom kommer N:o 38 af Wållianade Trycfri-
 heten samt N:o 46 af Mina Tidsfördrif ej at utgifwas förr än vidare derom
 överteras.

Stockholm, Tryckt i Kunglinska Tryckeriet, 1781.

Dag - Bladet :

Wålsignade Tryck = Friheten.

No 38.

Stockholm den 17 September 1781.

me tairai je encore — non,

On peut même vivre en barbouillant innocemment du papier.

Daligt Allahanda.

Ej påserat i Stockholm.

Hårom natten blef jag opväckt kl. 2 af et förskräckeligt buller på gatan, det skrek: elden är los, röftware, wackt, — jag sprang ur sängen för att få veta hwad det var, men ingen eldsvåda märktes. Andra dagen seck jag veta orsaken til denna händelse.

En officer friade till en ung och wacker flicka som var både dygdig och hållen dersöre i hela grannskapet.

Churu man i stora Städter i osmänhet, just intet dr nyfiken öfwer hwad som påserar, så fins det dock några Fruar, som bekymra sig om sin nästa, och som omtnala och förtala den, hvar de komma.

S stycken af sådane Matroner, som alla bodde på en gata i Flickans grannskap och hört talas om detta frieriet, sparade intet den de knapt kände til namnet, discourserna kommo icke och åfwen til Mamellen, som bad unga Herrn förfona henne för sina visiter, efter de hade så elaka följer.

Vår Åiffare war hämdgirig och så här stälde han til:

Som han kände altsör väl dessa storprästbor, bdd han dem särskilt i sin mors namn til en liten Fete, som hon ville ge dem tillika med sina wänner, men ingen enda Cavalier wore buden—Som hvar och en kände hans mot, losvade de helt läut, och det war ingen af dem som icke kom.

En

En sådant bjudning hade unga Herrn opfunnit blott för att få dem så mycket säkrare till sig, ty hans mor var väst intet hemma utan längesen dan rest på landet — de kommo således allena utan deras männer, för hvilka de åsven fördäkt denna Fruarimers samligen. I början tycktes de vara litet brydda att de ej sågo hans mor ibland det öfrika sällskapet, men Sonen, sedan han föreburit hvarfröre Wardinnan i huset måtte på stund resa tilbakars, seck dem åter til humeur, Soupen blef anmerad iges nom vinet som drack til öfverflöd, och så woro Damerna intet de fämska hwarken at dricka, eller pladdra, klockan slog 11, och man wille nu taga affed, men warden hade alt för waekra fagoner att nödga dem qvar, så at ifrån den ena discoursen til den andra, ifrån det ena winglaset til det andra, blefwo de qvar til klockan 2 om morgonen, han hade nog welat behålla dem längre, på det han skulle få ännu störe hämd, och Comedien ännu bli narraktigare, men det war aldeles omöjligt.

Emedertid lesde Herrar Männer i all möjelig okunnoghet om sina så ålsekvarde Makar, och wantede med otåligheter, helt ångsliga at ligga alles na utan sällskap af så retande skönheter — Hustrur! vara borta nattetiden utan at låta sina männer weta hwart de tagit vägen, såg mer än misstränkt ut.

Äterkomsten af den enas hustru, som Officern följde hem, utredde någorlunda gatan — Mannens torra miner och laconiska svar emot henne var liksom en prolog til Comedien som skulle födas opp, Cavallieren flyndade sig bort för att föra hem de andra Fruerna, som alla blefwo på samma sätt emotagna af sina männer, och knapt war han ner- kommen på gatan at gå hem, för än liksom på en gång de 5 Acteurerna och Actricerna började sina roller, männerna at tråta och swärja, hustrurna at ursäkta sig — men huru skulle de lyckas deri? — Officern war länd för en ung och räké erördi som aldrig manquerade — påhöra natten i at dricka med en så vållustig Prins! hwad skulle väl slutsatsen wara? och Männerna! huru skulle de kunna tala en sådan wanheder? — Änteligen blef tråtan mera allmän i hvarje hushåll, eder, öknann och slag följde tätt som hagel, och det ware et frik och et wäsende, så at brandvakten lopp dit, larmet war ikring hela qvarteret och alla människor flockade sig för att släcka elden, den de trodde vara ilds, men i stället blef sammanhanget bekant, då hwarken Fruarne eller orsaken til deras öten funde dölijas, — helt säkert åro de nu ganska mislynta, männerna utstrata, och Officern alkema ndjö.

Til Utgifwaren.

Var god min Herre och lått införa i Ert Blad, at jag årnar för Eriksbergs Theatern författa, aldeles ingen Opera, intet en gång componera en Ballet, intet imaginera en Farge, intet gråta fram en Tragedie, aldeles ingen Parodie, hvad då lär Ni säga? — jo! jag årnar skrifwa en Tragedie-Comedie eller Sorg-Lustspel och enligt Boktryckars Reglementer opgitter det härmestest, i afsext att ingen annan onödigt vis må besvära sig härmed. I en tid då då wettenkaperna gjort det största framsteg i vårt kändesland medelst uppmuntrande och då Upförsstrings-wärket, nu är i så lycklig ställning och etablerad på sådane grunder som Sparta och Rom i sin största period skulle afwunda os, vågar jag dock säga at den roligaste och solidaste Theater, wettenkapen ännu är ganska långt ifrån fullkomlighet, aldeles intet på Acteurernas sida; (ty ehuru man ännu ej sett en Frans Baro och en Angelsk Garrick, så felas det dock intet Comedianter) utan på Auctorernas sida — huru mänga Originaler hafwa vi väl? vi som hafwa de mäst theatricaliska ämnena i vår Historia och våra Annaler — för stora Theatern wet jag Birger Jarl som aldrig spelas, för lilla, wet jag Mulpus, som spelas för ofta, men öfversättningar utan all ånda, il compiloit, il compiloit, säger Voltaire om Abbé Trublet, här öfversättes, här öfversättes, orsakerna härtill åro ej obegripeliga men för vidlösiga vid detta tillfället at anföra, en annan gång skal jag afhandla detta ämnet, nu syndar jag mig at annoncera min utlofswade Drame som ej är öfversatt, intet en gång plagierad.

Det kallas: Det Lyckeliga Tisfället, eller 2 flugor i en småll i 3 Acter; Epigrafen: On peut honertement demander aumone.

Händelsen har tildragit sig i helswa Kärlekens rike som är Chythere, Gnide och Paphos, Sorg-Lustspelet söljaktligen fullt af Trollerier, Gudar, Nymfer, små andar, Cupidoner och Silfer — 2 flugor i en småll, är altid något öfvernaturligt.

Theatern repræsenterar helswa Veneris Tempel och 1:sta Acten börjas med en Ballet af chamererade Cupidoner, som sjunga tillika:

Glädjoms detta tidehvarf
Niket, Niket är vårt arf
Må Naturen för os skapa!
Vi ska swålja för'n vi gapa

Med Marmorskifwan i vårt bröst
 Med Koppar, harnesk uti pannan,
 Det blir vår spåda ålders trost
 Blott lefwe wi: men ingen annan.

Jag aktar mig at widare upgifa innehållet, eller beskrifwa Acter
 och Scener, sanningen at såga, ärnar jag låta trycka det, och Allmänhe-
 tens Nyfikenhet är den som skal göra affärtningen.

Skål *)

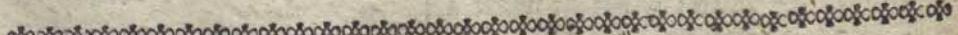
Drickom nu til tidens åra
 Bränwinc-tappen rinner åan,
 Ni November Bröder kära!
 Må han aldrig vända gänn.

Våt ej rusta, dansa spela
 Patrioter i hvor vrå,
 Hvarken mat och kläder fela
 Blott wi ständigt fulla gä.

*) Insänd.

Kungörelse.

Sedan så många förfråningar warit efter Processen vid Regements- och General-
 Krigs-Rätterna, emellan Högvålb. hr. Öfverste, Commendanten och Riddaren
 Gerner, samt för detta Major Lund; så finnas några Exemplar complecta och in-
 bundna för 32 kr. si. i Kunemarks Gotlåda — där finnas äfven Protocollerna om
 denna sak, hållna uti Kongl. Majts Justitie. Revision, samt inför Hans Kongl.
 Maj:t, för 3 kr. Exemplaret. — Nåsta Måndag eller den 24 Septemb. utgisves
 Kr: 39.

Stockholm,
 tryckt hos Carl Stolpe, 1781.

Dag - Bladet :

Wålsignade Tryff - Friheten.

N:o 39.

Stockholm den 21 September 1781.

ne voudraaht ils que gagner
leurs vies ?

Daligt Allahanda.

Trådbenet.

Grefwen af F** hålsade på mig härom morgonen, och då han seckat
veta, at jag hade intet att göra hela dagen, öfveralte han mig
att fara ut med sig til middagen på hans Landtgård, derifrån vi
med bequämlighet kunde vara tilbakars tils Spectaklet började.

Knappt hade vi farit en mil förän jag på längt håll blef varse en
Soldat i sin gamla uniform sitta under et tråd och spela på Viol — alt,
som vi kommo närmare, sågo vi at han hade et trådben, hvilket på födpet
hade gått sönder och hvaraf styckena lågo bredvid honom.

Hvad gör du där sade Grefwen? jag är på vägen til min hemort
svärade Soldaten — men stackars Karl! sade Grefwen, hvad du kommer
at vara länge på vägen! om du ej har annat åfdon än detta och pekas
de i det summa på hans söndriga trådben — Ja våntar snart mitt illa
équipage och mitt föje, och om jag intet bedräger mig för mycke, så tycker
jag dem komma här.

Vi såoo också i helswa werket en liten wagn med en häst, en urg
Flicka som åkte och en Bonde som födde — under det vi afvändade dets
ta herrskap, beräutade Soldaten osz at han på Corsica blifvit blesserad så
illa, at han varit twungen att låta såga benet af sig, at föränt han gett
i fält hade han förlorvat sig med en Flicka i garnizon, at bröloppet blifvit
uppskjutet tils hans återkomst; men så snart han præsenterat sig med

Dets.

detta benet, hade Flickans slägtingar warit aldeles deremot, hon allena (sedan Modern blifvit död som åfwen altid tagit hans partie) hade dock warit beständig i sina löften och sin ömhet, och emottagit honom med samma hjerta som förrut, at hon hade samtyckt at långt ifrån vänner och slägt följa honom til Paris, hvarifrån de på Postwagnen skulle begifwa sig til hans hemort, där rest hans Far ännu lefde, mitt trädbeen tillade han, här nyss gått sönder, och just där före har min Flicka gått bort för at stappa mig en wagn så at jag kan komma til närmaste stad och låta göra mig et nytt, det är en liten olycka, min Officer, som snart är botad; och se här kommer min vän.

Flickan steg då ifrån wagnen, skyndade sig i armarne på sin åskare, och såde honom med et småleende som var muntert och vänligat, at hon råklat en handtvärkare som loswat henne benet färdigt tils andra dagen, och at de kunde åter börja resan när han behagade.

Soldaten tackade henne på det ömmaste för sina små omsorger.

Hon tycktes vara vid 20 års ålder, wacker, läng och väl växt, hennes ögon förrådde det eldigaste och glädjaste temperament.

Vi lär vara nog trött mitt wackra barn! såde Grefwen til henne — Man tröttnar intet så snart för den man ålskar, swarade hon, fästmannen kyste hennes hand och kramade henne til sitt bröst.

Vi ser såde Grefwen til mig, at då en Flicka en gång ståkt bort sitt hjerta, så är det intet et ben mer eller mindre, som väcker ostadihet — nej, säkert war det ej hans ben såde Flickan som skulle åndra mitt tycke — Grefwen wände sig då til mig „väl an min wän om Vi wil som jag; Flickan är munter och beseddlig, hennes Fästman är en hederlig Karl, de ha tillsammans endast 3:ne ben, och vi ha likväl 4, de kunna sätta sig i vår wagn och vi kunna gå til närmsta by, så se sedan hvad man vidare kan göra för et så respectabelt par.

Soldaten ville i början intet, utan ursäktade sig at stiga opp i wagnen — skynda såde Grefwen, jag är Officer och det är er skyldighet at lyda, stig du opp och din wackra Flicka skal sitta bredewid dig. Låt os göra min wän såde Colette som Herrarne besalla, efter de unna os densna hedern.

En Flicka som Ni, swarade Grefwen gör altid heder åt det största equipage i Paris och ingen ting kunde så smickra mig som at på något sätt kunna bidraga til Eder färmän — Vi äro lyckliga nog swarade båda wā, Rusken körde, Grefwen och jag wi följde efter.

Då wi woro framkomna, där wi befale Possilion at hålla, sunno
wi Soldaten ock Colette gråtande tillsammans af ömhet och årfånsa „min
Wän!“ sade jag til Soldaten, huru tror ni Er väl at kunna lefwa en
gång med hustru och barn? Herr! svarade han, den son i hela s år
förrådt at lefwa af Soldat-gaget, bör gärna ej vara bekymrad för sin
öfriiga lifstid, jag spelar så där tämmeligen på Biol, och tror jag at i
h:la Frankrike knapt finns en by där folket så gister sig som i min — jag
är helt wiż på at få förtjenst.

Jag sade Colette, kan sy och knöppla, desutom så har min Förmyns-
dare 200 Livres för min räkning och churu han är niss, så hoppas jag
dock at han betalar, oö jag, sade hennes Käkaste, har 4 Ducater i min
sicka utom 2:ne Louis d'orer, som jag lånt en fattig bonde at betala ut-
lagorna med och som han nog ger mig igen när han kan.

Ni sen således, sade Colette, at wi äro i et tämmeligen godt tilstånd
„ja bästa wän! i det hon såg på sin tillkommande Man, hwad behöfs det
mera ot vara lycklig? du älskar mig och jag ömmar för dig.“

Jag och Gretwen blefwo rörla ånda til tårar vid denna Scenen —
håll til goda sade Gretwen tils Ni fätt Era 200 Livres, detta lapprit,
i det han gaf Colette et par duzin Louis d'over, jag hoppas at Ni stånd-
digt åtskar och åtskas af Er man. Låt mig som oftast så weta huru Ni
mår oö om jag kan tjena Er, det här, (i det han ref af utanskriften på
et bref) visar mitt namn och hvor jag bor; men Flicka! om du nånsin
gör mig det ndjet och kommer til Paris, så skal din man följa dig, in-
gen kan mera åtska och høgagta Eder tillsamman än jag, farwäl mina
Wänner! måtte Himmelens välsigna Eder! och Edar lycka bli lika bestånd-
dig som Edar erhei! wid dessa orden fastade han sig i wagnen och for
som en blitzi tillika mid mig.

Under hela vägen talte han om intet annat än den wackra den dyg-
diga Colette, och jag började misströka honom — Jag kände nog hans
stria lefnadssätt och at han ej hade särdeles scrupler at följa sina lustar, jag
frågade honom då, liksom under ståmt, om sin intrige — ack nej sade
han, jag ärnar aldrig sätta henne på prof, fast hon är i mitt tycke ganska
wacker och aldiles ejer min mak, det som så behagat och rört mig är
åndock intet hennes skönhet utan det tycket och den trohet hon altid hyst för
denna sin försäljare, och skulle hon förtora denna förtjensten, så blefwo
hon säkert ganska ful, paktadt all sin ungdom oö sina behagligheter, sed an
hennes tankesätt segrat öfwer den hederliga Soldatens bortomarelse, öfwer
dem

Den kulan som borttagit hans ben, sedan hennes hirtå ett gång gifvit sig,
fåfångt lärer hon låta narra sig af en Petit maîtres præsenter, lösten och
fåfånga prat — Jag är öfvertygad at hon tänker mera förenligt, och
jag ärnar aldrig göra försök.

Grefwen har aldrig i mitt ycke warit så åskansvård som den-
na dagen.

Den belästa Hustrun *).

Tör några dagar härom natten
En Man, han väcktes af et larm:
Det Hustrun var, den lilla skatten
Som låg bredvid så huld och warm
Hon samma dag i Rollin iktat
Och hjärnan ännu Rommeisk war
Kanske hon där på Cæsar hittat
Som Enwälde-Sceptern räff-t har
Ej under då, — i bildnings-Eraftens armar;
Mår sömnen gör et snille trögt
At hon i sömnen skriker högt:
Du sårver Brutus du! och ingen sig om Rom förbarmar.

*) Insänd.

Annonce.

De som hådandefter liksom förut wilja hedra mitt Dagblad medelst Prosa eller Vers
behagade inlämna det i Herr Runemarks Boklada försealat under utankeift; til
Utsifwaren af Wålsignade Tryckfriheten. Där finnas även Prænummurations-
Sedlar samt alla 37 Numrerna complettis utom de fyra försia, för hvilka Boktry-
farene dömdes af Køgl. Hof-Rätten til Ethundrade Riksdalers plikt, och hvilken
Dom af vår Aldranådigaste Kønung alldranådigast år stadsfåstad, blyterna til treskifte.

Stockholm,
Tryckt hos Carl Scolpe, 1781.

Dag - Bladet :
Wålsignade Tryck - Friheten.

N:o 40.

Stockholm, den 27 September 1781.

à qu'on voi bien rarement.

F a b e l *).

Jupiter och Bonden,

Auctor til sig sjelf.

Betrakta noga alt det som är ikring dig: åger du wäl en så upriktig, så klarsynt wän som du sjelf är? dina fel som hela människo sligkeit ser, åro ju för honom okända — såg mig! då lyckans väder tid ester annan bläser ikull dina lustslott och hindrar din ockomst, förbråe han dig det? mån han nånsin förtor dig, at du är utan förtjenster?

Om Lyckan stum för dina önskningar och dina begär, ej vil upphöja dig, så är det intet så undeligit, — granska förrän du dömer, kan du vara så obillig och på en gång vilja vara rik och dygdig? har du kruspit med dem, som en slump och en nyck uppsatt i dimbeten? har du owardigt tiggt dig qvar? och när din egen nyitta befalt, har du glömt sanning, dygd, åea o**ch** samvete? kan du intet det, så tank aldrig på at göra lycka, skrif, war klok och fattig, men föräkra henne med deß anhang.

Mät då med fall blod denna Hässlinkans gäfvor: hwad behöfwer du til at vara lycklig? Om pengar utgjorde det, så wore Lyckan lögnens och bedrägeriets lön; dessutom, ju större statt den giftiga samlar ju mer ta ökas hans plågar.

Dag:

*) Insänd.

Tag för et ögnableck gifvit, (som aldrig kan hånda) at hon öfverhoppar dig med all sin gunst, är du derigenom mera lycklig? du lefwer nu nöjd och fredad innom dig hself; ack! hwad kan hon gifwa dig mer?

Om du får årfva mycket pengar, om du skulle få stora gods, lefva i nöjen och aldrig se en mulen dag? wore du väl den enda, som vid et sådant ombyte ej skulle byta sedor och tankesätt? Eör hånda, du skulle byta sedor och tankesätt? Eör hånda, du skulle lyxa af en osömnlig luxe, du kunde säkert intet lefva utan Maitrejer, Equipager, Bordfisfwer och Speciakler, dina oerhörliga utgifter skulle ådraaga dig oerhörliga skulder, du skulle förlora på spel alt hwad du kunde låna och til slutet blef du för all din öfriga lifstid inmant i fängelset af dina obarmhärtige Creditorer.

Äter, låt vara! at du bekläder et högt ämbete; kan det väl taga dig fel för et enda samroets-agg? låt åfwen vara, at du kan tillfredsställa dina nedriga begär, ill och med, at du kunde förblinda din Konung och underrrycka hans folk, då omgifwen af dina Kreaturs smicker, skulle du väl hysa innom dit hjerta en enda dygdig och wacker känsla;—nej—en sådan lassfull är altid känslöds.

Suckar du efter Lyckan? (jag menar den sanna och invärtes lyckeligheten), den sias åfwen så väl på landet som i staden, åfwen så väl i det högsta Slott som den lägsta koja, den väljer aldrig rum: hware fördjupte finne äger den.

En Bonde trött af sitt arbete, hvilade sig på marken under en gran, — „Store Gud! sade han, hwad det ändå är svårt! at är ifrån åc lefva et så tungt lis; så snart morgonräddnan gryr, skal jag till arbetet, och det är i mitt anletes sweet jag skal förijena mig denna hårda spisen; hvor enda dag känner jag detta liswets brister.

Jupiter som ifrån höjden höede hans suckar, svarade honom: „hwad du jämrar dig utan föl min Gubbe! bestaga dig intet utan såg för mig dina behofwer, — du tror at Lyckan ej delar lika rått, underråta mig då, hwad du behöfwer för at göra ditt tillstånd fällare, välj ibland alla stånd, — hwad begär du? hwad skulle du väl önska dig?

I sam-

I samma dgnableck seck Bonden sittande på et mäln betrakta hela
Människo : slägter, deß mddor och deß ewiga omsorger — „Se sade Gud
den, denna mannen, som så bekymmersamt står på knå för sina skatter,
med hwad innerlig glädje räknar han dem icke? han har i dag förlorat
sin penninge : hög.

Ack! om jag wore i hans ställe! hwad kunde jag mera begåra? lär,
svorade Jupiter, skänaden på lycka, och det som har liknelse deraf; tag
denna spegeln — Bonden fastade ögat derat; ser med förfäckelse den
gitigas hjerta oprüf som hasvret, och sönderslitit, han sådant på deß an-
sikte och i deß ögon alla de raserier den ständiga fruktan förorelskar, han
ser det fråtande samvetet öfver stättens samlande sönderflita deß bröst,
som ännu aldrig fånt en stråle af lugn och tilfredsställelse — bönher mig
inte, ropade då Bonden, bewara mig stora Skydds-Gud! för sådane
földar, jag stålfwer af sasa öfwer denna förtappada; jag behåller gärna
mitt ringa stånd.

Vänd dig nu sade Jupiter til denna präktiga faran, se den der
Ministern så stålt, och så nöjd, — ack! hwad den är lycklig! tyckte den
enshaldiga Bonden, den som har ikring sig så många ömma och tacksam-
ma wänner, som blir så hedrad! — nej se i Speglen talte Jupiter, hwad
människan har fördommar!

Stora Wäsende! ropar han förfäckt, låt mig aldrig få se et sär-
dant spöke, nej nej — du bör se denna stackarns elände, se in i hans
bränsliga hjerta, fast för pengar och muter, än deß bestäckade händer
som undela detta fördärftet ibland sina landsmän, hans rossågels art och
hans högsård regera ymsom i det bröst som är helswa lastens boning —
ibland opbläst af höghet och färsånga, smiddar han sina underhafwande,
ibland intagen af räddhåga darrar han för sitt egit fall.

Var det nänsin under wackrare skal en såmre kärna? ropade Bon-
den bestört: låt mig mäktiga Jupiter! så blifwa den jag är, jag behåller
min plog och min yxa.

Han geck sedan til de rum, der det heter at Lag och rått skpas, och til Lågret der det heter at Krigsmän indswas för Fäderneslandets heder och förtur, han rykte wid åtankan af de willdjurs hjertan som trampa billighet, åra, råttvisa och beskrefwen Lag under fötren; men efter besfallning af sina nedriga böjelser, dömma sin like ifrån tjenst, frihet och lit, åter hvilka Krigsmän! sade han, jag ymfat mig — nej Gud bewara mig, jag är udjd, mätte jag aldrig likna sådane!

Sedan han således granskat flera wilor och ständ i mänskligheten, tillstod han upprigtigt, at hans jämmor och klagan var orättvisor, då Jupiter ifrån sylen hördes i dessa ord: „Lärden swaga dödeliga! Ni! som iden den sanna Lyckan, at jag aldrig förbundit den; hvarken med tiilar, rikedom, ungdom, skönhet eller börd; hvar dygdig sjät äger den, esters stråvren då ej annat än at vara råttvisa, winläggen Edet at vara dygdiga, och Ni skola äga lugn innom Edert samwete och Edert hjerta.

Derefter fördes Gubben af Jupiter tilbakars under sin gran, för at lefva lycklig.

Annonce.

Completts Exemplar inbundna af Processen emellan Högts. Herr Hfw. Comm. och Riddaren Gerner samt nu mera Lund; samt de märkvärdiga Protocoller derom inför Konglig Majestät på Gripsholms Slott, finnas i Herr Runemarks Halla, — hidanefter uggisvis Wäsignade Tryckfreiheten 2:ue gånger i veckan, Måndag och Torsdag, kl. 8 om märnarne; hvarpå kan pränumereras med En Ristdalet för 100 Numrer.

Stockholm,
Tryckt hos Carl Stolpe, 1781.

Dag-Bladet:

Wålsignade Tryck - Friheten.

N:o 41.

Stockholm, den 1 October 1781.

Översättning *).

Adelmannen och deß Hund.

Sabel,

Til en Landt-Funkare.

Gn man med et rent och okonstlat hjerta kan aldrig vara dubbels, han tar aldrig sin flyckt til ldgnen för at döla sina rätta assikter, så fängt antastas han af de lastfulla, förgäfves ryter afwunden och lika fåfängt skricker argheten, dygden är hans föld, och de pilar som riktas emot den falla tilbakars utan minsta kraft, hans gerningar lysa af åra och dygd, om han talar i Rådet för sitt Fäderneslands väl, om han förenar de delta Nåds-Herrarnas tankesätt, säger han sanningen dristige men ådelmodigt, han båsvar ej för de Storas hat; hans rena hjål kan ej böjas. Men för at få råknas ibland de Negerings-Kloka som ej vilja undergå den minsta råfst, bör man osta vara stum och någon gång utan alt förfunkt — Hvilken Stor skulle väl behålla sin höghet om vid Häxsvet ej funnes folk, köpt at skrymta och huga? Om Sanningen komme ånda til Furstens åra huru Ministrarna winna deras åndamål? Kunde de då så väl framdraga deras nedriga slafvar och rödja ur wägen deras dygdiga granskare?

Den som lärt at i tid och med konst tala en osanning, är en skicklig winglare, han blir säkert en stor karl och hans lycka är gjord, medelst denna egenskapen får han åfwen de största på sin sida, — på det sättet
åro

*) Insänd.

åro de Negerande blefna bedragna och deras sanna vänner öfvergifvit dem, då dessa hycklare igenom sina egennytta anslag riktat sig af det allmännas uselhet.

Den djerfwa Antiochus, en dag då han jagade, kom händelsevis at skilja sig ifrån sitt Häffolk, red vilse och träffade ånteligen en liten Koja där han geck in; en parthisk Bonde som var ägare dertil, tisböd sin Gäst det han hade, och Antiochus helt okänd tog med nöje emot hans lilla måltid, de talte om hvarjehanda, och sparade hwarken Häf eller Kungar: vinet har altid en slags upriktighet med sig: „Om wi andra sade Bonden, en gång skulle så taia vid vår Kejsare, wi skulle säga honom huru det står til! ack! om han hiefskyrde! hans hjerta är godt, han wil saker se of lyckeliga, och han skulle åfwen så se det, blott han kände sitt folks brister, om Sanningen blefwe liden i Häf, så skulle hwarken Konungarne eller deras folk blifwa narrade: Gifwe Gud! at alt skedde efter vår Kejsares åftundan, wi woro saker intet olyckeliga, men han förror sitt wälde i deras händer som åro kring honom, han lägger Negerings-bördan på deras axlar och de haftva intet annat ögnamärke än sin egen nyttia: den rättvisaste af alla mänskor är det ej mera, så snart han förror sig åt sådane, ifrån högsta Slott til den lägsta koja förhåller sig lika, tjänstefolket fördärflvar ofta sina Husbönder — ack! ändå, om vår goda Herre visste så mycket som wi! mera sade han intet, och båda gingo til sångs, Bonden somnade in straxt, men den förnåma Gästen kunde intet få en biund i dgat.

Andra morgonen var det redan bekant hwarest Antiochus legat öfver natten, Häfmannerna tillika med stora vaktens skyndade sig dit och Parthen häpen seck för föresta gången under sitt tak se charmerade kläder, man frambar den Kongliga Kronan samt manteln och fastade sig ner på jorden.

Då besalte Antiochus at hans värd skulle komma fram, tackade honom och gjorde honom en præsent, derpå vände han sig til sina smickrare i den underdåliga positiüren: Efter Mi endast, sade han, hast asseen de på Era egna Personer och igenom Edra föreddömda rökokosser, fört Er Herre och Konung bakom huset, och jag för föresta gången under detta låga tak fått hdra sanningens röst, så gå längt ifrån mig köpta Skara! och wisa dig aldrig, nu känner jag mig och jag har lärt at känna ditt föreddömda anhang.

Så

Så war det åfven med våra Konungar *) för flera hundrade år, så snart de woro så föresoffade, var det ej stor konst att hindra Folke's röp komma fram, då emedertid deras åfslade förrädare i början plundrade inst och i hemlighet, snart blefvo de mera dristiga och deras röfwande blef allmänt, alt som deras egennytiga åndamål fördrade, blidkade eller retade de deras Herrar, och dessa slafvar plågade och undertryckte, just då deras Konung beslutit att lätta sitt folk.

Såkert hade de darrat af råddhåga, om Folke's stuckar funnat trångt sig ånda til Thronen — hwad Konungarna skulle vara lyckliga! om de så måt kände sina och Rikets wänner, som deras folk känner dem, de woro då ej slafvar under andras godtycko — Om de helswa wille se och höra, huru många skälmar skulle icke mista det medborgerliga namnet? men också (hwilken svår omständighet!) deras röfwerier skulle snart taga et slut.

Omsider blifwa dessa illistiga roffåglar sedan de en tid sköflat Staten, mål för Allmänhetens billiga ondsko, deras bråckliga stöder falla på en gång och Sanningen som ånteligen wissar sig i all sin prakts uplyser och sätter deras bedrägerier i full dag, dess strålar förfingra alla hycklans måln.

En Adelsman på Landet besynnerlig nog, hölt intet af manliga jagshundar, han hade aldrig ägt någon, aldrig brytt sig om någon, den han tyckte om var en Mopps, som igenom sina konstrek wiste bort alla andra, — behöfdes betjeniter där i huset, straxt walde man ibland Garçongs wänner och de blefvo föredragna mycket framsöre Husbondens, derigenom seck han så mycket lättare sina assister fram.

Denna similande Moppen rusade på alla som wiste sig, om han ej förut blifvit ombuden eller at han kände ansökningens art och den som sökte.

Ingen dygdig och årlig Torpare seck nånsin komma in, Garçong försökte hela godset, altid rådd at hans opförande en gång skulle uppenbaras, — kom någon okänd til gården, straxt sprang Mopps honom om benen, arg hämdgirig och falso wiste han tändern, rusade på och sprang bort, innom sig war han åndå rådd och mårtrade. „Hwem wet om icke

„Sane

*) Fabeln är skriven i England.

, Sanningen kan komma så här förklädd, då jag mister all nyta af minna lögner och min politique; säkert wore jag då förlorad.

Också för deh glass och tjutande var det omedjligt at höra främmande folks tankar och råd — men min sluga Mops har nu intet längt igen, en liten Rosetta kom håndelse-wis at gå förbi gården, upriänd af lågor glömmes han sig för ei ögnableck, öfverger sin post och nöter sin dyrbara tid i kärlekens armar — det war denna swagheten som gjorde hela hans osärd.

Hans Husbonde får då i frihet tala med en af sina Grannar: „berätta mig upprigtigt sade han, som en berfledig och årlig wän; jag har märkt på en lång tid, at mina underhafwande liksom undvika mig och jag begriper intet ordsaken, såg, jag ber Er så mycket, hwad har jag funnat gjort dem emot? och på hwad sät har jag väl funnat förlora deras wänskap?

Jo, svarade Grannen honom, Ni bör Edra bort Er hund som löper med så mycket svallar, nåswis, stygg och lönse, jagar han bort alla som wilja Er väl, stäck endast hans wälde, och Ni skal straxt finna at de åro Edra wänner, jag wet nog at Mops skal ställa emot och öfvertala Er at vi hata Er, men sanningen at säga, tro mig det är endast den stygga räckan vi hata.

Z det samma kommer vår Mops in, arg och falso, tjuter och skässer, men förgäfves, Sanningen hade redan blänkt fram, den gemena rasplaren blef straxt bortförd.

Announce.

Completta Exemplar inbundna af Processen emellan Högw. Herr Öfw. Comm. och Riddaren af Kongl. Majts Svärds- och Wasa- Orden Gerner, och nu mera Lund; samt de märkvärdiga Protocoller derom inför Hans Konglig Majestät på Gripsholms Slott, finnas i Bokläban vid Posthuset — där finnas åfven alla losliga Nummer af Wålsignade Tryckfriheten, hvilken Auctor räknar för en heder och en vinst at få Stycken infända som han skal införa med samma skyndsamhet som hittills.

Stockholm, tryckt hos Carl Stolpe, 1781.

Dag - Bladet :
Wålsignade Tryck - Friheten.

N:o 42.

Stockholm, den 4 October 1781.

In s å n d t.

Påsven Ganganellis Bref i 3 eller 4 Tömer utgifna efter hans död, är nog märkwärdiga, för att af dem ej göra et utdrag eller öfver-
sättning af några, som måst torde behaga.

Han helsf steg ifrån Munk omsider opp spå Påsviska Stolen där han i 5 års tid regerade med styrka och wårdighet, åfven så stor Furste som högsta Präst förminkade han sitt folks utsagor, föresäg dem med deß behofwer, utwidgade Handeln, klade Skattkammaren igenom besparingar för sitt egit Håf, gjorde de nyttigaste inråtningar och barmhärtighets-wärk, skyddade Konsterna, stadgade Uppfostrings-wärket, inråttade nya Bibliothéquer i Rom, de Fattigas wän, outordeligt i sitt arbete, rättvis utan stränghet ånnu mindre grymhet, stor utan prakt och fåfänga, altid sig lik i mildhet och ömhet, då han förstod at vårdadera förtjenst och dyad, slösa de han ej med nya tjänster, då han kunnat öka antalet af Cardinaler långt öfwer 16, gjörte han det intet, Hans Politique var Åra o h Dygd, och churu han som Påsve förstod Latin, förstod han dock intet: Divide et impera.

Både Utlänningar och inhemska skänkte honom vefsöre hela sin a^ening och sitt förröende, och nu, sedan han är död, då sanningen kan tas las osminkad, får han de största losord.

Til en Furste af en liten Stat i Italien skrifwer han:

„Am-

"Ansönt Ni regerar öfwer et helt litet land, äger Ni dock en dygd och et hjerta wärdigt de största Furstar, det är intet widden af H r addmen, som utgör den Regerandes förtjenster, en Husfader kan vara stor innom sin kreis.

Ingen ting kan förläknas emot det, at styra en liten Republique okänd för hela världen, och som knapt står på Chartan, deruti man ej försökt venigheter, krig eller andra stormar än dem, då det målnar på himmelen, hwarest all högsärd och all täflan består uti medelmåta och lugn, hwarest man sätter sin åra uti at hjälpa och understödja hvarannan.

Ack! hwad en sådan fläck på jordklotet skulle behaga mig! hwad den är lycklig! som får bo der i skyggd för att det buller som är oskiljaktigt ifrån stora Städter — hwad lyksalighet at slippa alla de högheter, som så mycket epfylla svå hjärnor, att det narrwerk, som skämmer hjertat och förbländar ögat.

I världen finns intet större börla än en Scepter, att är et nät och en fälla för den Regerande, då han inbillar sig som måst vara dyrkad och vördad är han ofta som måst bedragen, om han är utan sedor och full med laster smieeras han just deri, om han är gudstruktig förvandlar men honom till skrymtare och föraktar honom, är han åter en blodödlig Tyrann, så ophöjer man hans rättvisa, med et ord, sanningen döjs altid för honom — Han bör då ransaka i sitt egit hjerta för att finna den, — men ännu mera, hwad denna Fursten är at beklaga! om sanningen öfwen där vero okänd, Tiddeböcken skulle ej oprowisa så många lastfulla Regenter om de icke hatat den. Sanningen är Thrones förnämsta sidd, den enda tillsdräkeliga vån när den höres — men huru misräkna icke Regenterna sig då de anse den såsom en djers och näswis påminnare, den de böra undsug eller ströffa.

Hwad mig angår, har jag åtskaf Sanningen ifrån min spådaste barndom, och utan twifvel lär jag åtta den initil min död, om jag också skulle få höra de hårdaste förebåeler, Sanningen liknar de blura Pulvren som så mishaga smaken, men som återställa hållan.

(Continuation en annan gång.)

Den ådelmodiga Masquen.

(Tagit utur Mercure de France.)

En ung och wacker Fru i Bordeaux ångslade sig öfver sin Man, som för några år hade seglat ut och hvilken rycket sade, lidit steppöbrått.

En mångd af Åstare intagna af hennes behagligheter succade efter den stunden då de med visshet kunde tibjuda henne sitt hjerta och sin hand, i fall at ännu sättare tidningar skulle anlända om den olyckan, hon så fruktade.

Emedlertid war denna Fruns opförande utan minsta fländer och hennes dygd anmärktes som estersyn.

En dag i sluter af Carnavalen, föll det dock henne in at ge en Fete åt sina bästa vänner och slägtingar, — man spelte, då en Masque trädde in och börjar straxt spela med Värdinna i huset, han förlorar, begår revange och förlorar ännu, af 20 fort wan han intet et, Det tycktes at han blandade dem emot sig och man begrep intet en sådan olycka, andra Spelare kommo åfwen at försöka sin lycka emot honom men då wann han — Frun började igen och Masquen förlorade en otrolig summa, med en munterhet och en kvid som väckte förundran hos de kringstående — Någon sade hel hdgt, detta fallas intet spela, utan skänka bort sina pengar, då svarar Masquen sig vara sjelfwa Nikedoms-Guden, och at han ej satte värde derpå för annan orsak, än at dela dem med et så älvrårdi Fruentimmer, i det samma tar han opp flera rouleauer af Guldmynat och Juveler, ställer dem fram på bordet och proponerar sin Dame at hålla dem på et kort emot så litet hon sjelf behagade, Frun aldeles häpen öfver et sådant tilbåd slutar spelet.

Man visste intet, hvad man skulle tänka om en sådan händelse, då en gammal förståndig Matrona i salsköpet hvisskade vid sin Granne, at det måtte vara sjelfwa hin onde, hvilket så tydligt kunde sluras af hans klädedrägt, hans pengar och hans tal, — Masquen som märkte detta, förstådde sig ännu mera, talte flera främmande Språk och gjorde några konster som liknade trolleri, sluteligen sade han, med en påckande röst, sig was

wara hitkommen för att återfordra en person i Sällskapet, som för några år hade gifvit sig i hans välv, bedyrade att hon nu hörde honom till, och att han nu årnade så gripa henne att hon aldrig mer skulle slippa.

Hvar och en såg på Wårdinnan, som var ganska bådrt öfver en sådan händelse, de öfriga Damerna darrade alla af räddhåga och Herrarna logo juft ej heller, — anteligen, då Macqueen fortfor i et, stickades efter alswarsammare folk som började utdrifwa helswa F***, han hade då intet annat parti öftrightit än demasquera sig; då Comedien slöts igenom et stort anseci af glädje ifrån Frun i huset.

Det war hennes Man som först varit i Spanien, derifrån i Peru, hvareft han samlat oändliga rikedomar och nu kom hem, han hade fått weta af denna Feten och imaginerade en så kär surprise för sin Hustru. Alla Gästerna som måst woro hans slägtingar och wänner lyckönskade honom til återkomsten, och lämnade i hans armar den Person glad och ndjd, til hvilken han påställd sig åga så ostridig rätt.

Epigramme.

I twifwelsmål Dorilla nu
Som på Masqraden borde fara;
Hur der hon skulle okänd vara —
Ack jo! så hördes mannen swara:
„Förställ dig blott som ärlig Fru.

Annonce.

Completa Exemplar inbundna af Processten emellan Hrhv. Herr Öfvs. Comm. och Rddaren af Kongl. Maj:ts Svärds- och Wasa-orden Gerner, och nu mera Lund; samt de märkvärdiga Protocoller derom inför Hans Konglig Majestät på Gripsholms Slott, finnas i Boklådan vid Posthuset — där finnas även alla lofli- ga Nummer af Wålsignade Tryckfriheten; hvilkens Author räknar för en heder och en vinst at få Stycken insända; som han skal införa med samma skydsamhet som hittills.

Stockholm, tryckt hos Carl Stolpe, 1781.

Dag-Bladet: Wållsignade Tryck - Friheten.

N:o 43.

Stockholm, den 8 October 1781.

Tankar och Händelser.

Tragedier i allmänhet slutas med upror eller mord, Comedien måste sedan igenom gästernål: hvad synes följa deraf? jo, att de stora och förenama åro födda att förstöra Människosläget och de mindre föllet att fördka det.

Att fördömma de wackra Konsterna, och ej åska andra än de som visa en ögonkenslig nyta, är det samma som att hata naturen som gis ver oss jasminer och liljor; äfven så väl som åter och rosvor.

Intet wildjur angriper sin like, utan att det blifvit retad, eller af hunger, — att förtiga alla andra exempel, de Rommige woro med fall blod åskräddare, när deras Gladiatörer som likväl blifvit fänzna i krig eller woro deras slavar, mördade hvarandra innom banan, — af alla djur, mätte människan således vara den wildaste.

Ni små stackare af icke qvarter och kanske högst 3 Zumm! haswen ni icke icke seglat ikring hela werlden, etablerat Nybyzgen, gjort inkräckningar flera tusende mil ifrån edart hemvist! efter detta iron ni väl, om der sunnitrs hjältar, att de icke längsledan gjort inkräckningar som förstört hela edar rike?

En Munk opfant Krutet, en Biskop i Münster Bomber, och en Capuciner under Cardinal Richélieus ministére i Frankrike föreslog Spioner på Stat betalda af Polisen, samt lettres de cachet.

Rejs

Kessar Theodosius befalte igenom en Dag i sitt Rike, at den som 3:de gången beträdde med att vara delator, skulle mista livet, oakta att hans angifvaller ej woro dictade utan sanna, — Utan twifvel icke denna Fursten, at en så nedrig människa ej hade någon rättighet att lefwa.

Jag är utan mårja, utan det minsta försvar, en som är bewäpnad ifrån huvud til fötterna, med en dolk i bältet och en pistol i handen före fördelar mig — hvad vor ni om en sådan? just det samma som ni bör tanka om en stor och förenam Minister, som tar emot mig med en hög mine eller svarar mig på et förgätligt sätt.

Mid Belägringen af Maastrich 1673, föll en Officer som skulle storma, af stormfleggen, då strox ei Soldat som stod närmast rakte hand för att hjälpa honom, men fick i det samma et skott som tog bo i handen; — Soldaten utan att säga et ord eller vara rörd, gaf Officern straxt den andra och hjälpte honom wärkelegen opp.

En Transviss Soldat som med värjan i hand slogs med sin Camrat och fick et dödligt sting, hade åndå nog krafter för att slå sin fiende under sig, lef sade han, jag tänker dig det, som du beröswat mig, och i det samma föll han ner död.

Dyrka det Högsta Väsendet, gista sig och fördöla werlden, underrödja den fattiga, plantera et fruktbarande träd, opplöja en åkerlapp, slå ihjäl inga andra wildjur än de som skada igenom sitt förgift eller grymhet, se där den wackraste sedolära! och sådan var Magernas.

Våra nöjen och lyckan komma oss ofta att glömma det vi dro til, men våra besvär och olyckor påminna oss det aldrig.

En stor man njuter sållan värtvissa förrän efter sin död, det wil säga det samma, som vi se gärna att han är ill; men vi funna aldrig förlata honom att han är til.

Folkets kärlek och några de stora hat utgöra osta Ministrarnes sanna verdm.

Et folk tror sig då fritt, när Konungen tar emot dess ansökningar, läser dem, eller åminstone låter sina Minister sörsta at han årenar läsa dem.

Det enda medlet at förbättra människorna torde vara, om ifrån dess spådaste barndom det blefwe dem intrykt at hysa fosa och affly för otacksamheten samt iworom beredmma och upphöja tacksamheten, den förra är en last så nedrig och wanherrande, lik en Soldats som vänder ryggen til då han skal lataquera sin fiende, — den sednare åter eller årfänskan är alla dygders rot, hon danar i hjertat både ömhet och mänslichkeit, ger os förtiel för Fosterlandet och kommer os att närmare knyta de banden som böra vara heliga emellan Föraldrar, Makar, Förmän, lärkar och underhafwande — i stället för at tala med den unga Fursten om hans höghet och hans wälde, berätta honom hwad önskningar och hwad suckar millioner människor som en dag skola blifwa hans undersättare utgjutit alt ifrån hans ankomst i verlden, föreställ honom den grymhet och den oråttvisa at ej ömma derwid, utan twifvel wänjer han sig at dessa sina tillkommande undersättare, och en Kung som ålskar sitt folk blir altid en stor Monarch.

Bnåhund och Cameleonten.

Fabel *).

En Knåhund opfostrad med all den ömhet och gransagenhet som enda Sonen i et rikt hus wanligen äger, lesde de lyckligaste dagar: ständigt buren på armarna, affhållen, kvist och finickrad; hvarken ägde han eller ville han åga annan talent än konsten at behaga. Hans bruna ögon och hans glasö war det som mestt recommenderade hos hans Fröken; hvart enda ros blef tusende gånger berönt; och dess wånskaps, betygelser! hwad wore icke de artiga och wederqwäckande?

En wacker sommarmorgon besluter ånteligen Mignion at gå ur Cabinetter för at hämta frisk lust: knapt är han nerkommen på ången och gjort

*.) Insländ.